

Tisková zpráva

Lucemburk 20. března 2018

Partnerství veřejného a soukromého sektoru v EU se potýkají s rozsáhlými nedostatky a jejich přínosy jsou omezené, říkají auditoři

Podle nové zprávy Evropského účetního dvora nelze partnerství veřejného a soukromého sektoru (PPP) spolufinancovaná EU považovat za ekonomicky udržitelnou možnost realizace veřejné infrastruktury. Kontrolovaná PPP měla řadu nedostatků a omezené přínosy, což vedlo k neefektivně a neúčinně vynaloženým finančním prostředkům ve výši 1,5 miliardy EUR. Nákladová efektivita a transparentnost byly navíc výrazně oslabeny zejména v důsledku nejasné politiky a strategie, nedostatečné analýzy, účtování PPP v rámci podrozvahových položek a nevyvážených mechanismů pro sdílení rizika.

V letech 2000 až 2014 poskytla EU 5,6 miliardy EUR na 84 projektů PPP s celkovými projektovými náklady ve výši 29,2 miliardy EUR. Auditoři posuzovali 12 projektů PPP spolufinancovaných EU ve Francii, Řecku, Irsku a Španělsku v oblasti silniční dopravy a informačních a komunikačních technologií (IKT), jejichž náklady činily celkem 9,6 miliardy EUR a příspěvek EU 2,2 miliardy EUR. Obecně zjistili, že díky PPP mohly veřejné orgány zadávat zakázky na rozsáhlé infrastruktury v rámci jednoho řízení, což však současně vedlo ke zvýšení rizika nedostatečné konkurence, a tím i slabší vyjednávací pozici veřejných zadavatelů.

Většina kontrolovaných PPP se navíc potýkala se značnou neefektivitou během výstavby: u sedmi z devíti dokončených projektů v objemu 7,8 miliardy EUR činilo zpoždění až 52 měsíců a došlo k výraznému nárůstu nákladů.

„Dokončení pěti dálnic, které jsme kontrolovali v Řecku a Španělsku, si vyžádalo téměř 1,5 miliardy EUR z veřejných prostředků navíc. Přibližně 30 % z této částky (422 milionů EUR) poskytla EU“, uvedl člen Evropského účetního dvora odpovědný za tuto zprávu Oscar Herics. „Z hlediska dosažení potenciálních přínosů jde o neefektivně vynaložené prostředky.“

V Řecku (které přijalo zdaleka nejvíce příspěvků EU, konkrétně 3,3 miliardy EUR, tedy 59 % celkové částky) se cena za kilometr tří posuzovaných dálnic prudce zvýšila až o 69 %, zatímco rozsah projektů se současně výrazně snížil až o 55 %. Hlavními důvody takto neefektivního vynakládání prostředků byla potřeba překlenout mezery ve financování způsobené opětovným vyjednáváním o PPP, špatná příprava projektů ze

Účelem této tiskové zprávy je informovat o hlavních zjištěních zvláštní zprávy Evropského účetního dvora. Plné znění této zprávy je k dispozici na internetové stránce www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – tiskový mluvčí

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – pracovník tiskového oddělení

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

strany veřejných partnerů a zvláště skutečnost, že smlouvy o PPP byly uzavřeny před tím, než se vyřešily příslušné problémy.

Auditoři zjistili, že výchozí analýzy byly založeny na příliš optimistických scénářích. V důsledku toho byla skutečná míra využití projektů oproti předpokladům až o 69 % nižší v případě IKT (Irsko) a 35 % v případě dálnic (Španělsko). U většiny kontrolovaných projektů byla zvolena možnost PPP, aniž by nejdříve proběhla srovnávací analýza alternativních možností, takže se neprokázalo, že se jednalo o možnost, která maximalizuje efektivnost nákladů a chrání veřejný zájem.

Rozdělení rizik mezi veřejné a soukromé partnery bylo často nevhodné, nesoudržné a neúčinné a vysoká sazba úhrady (až 14 %) za rizikový kapitál soukromého partnera ne vždy odrážela nízké podstupované riziko. Navíc většina ze šesti kontrolovaných projektů v oblasti IKT nebyla snadno slučitelná s dlouhou dobou trvání smlouvy, jelikož je ovlivňuje rychlý technologický vývoj.

Financování PPP s sebou nese další požadavky a nejistoty, říkají auditoři. Možnost účtovat PPP jako podrozvahové položky byla důležitým faktorem rozhodování. Pět z 12 posuzovaných projektů PPP s celkovými náklady ve výši 7,9 miliardy EUR bylo původně účtováno pod rozvahou. Tento postup zvyšuje riziko negativních vedlejších účinků.

V současné době má jen omezený počet členských států EU odpovídající vhodné institucionální a právní rámce a výraznou správní kapacitu provádět úspěšně PPP. Navštívené členské státy nevyvinuly jasnou strategii pro využívání PPP. Situace tedy neodpovídá cíli EU realizovat větší část finančních prostředků EU v projektech, jež využívají kombinovaných zdrojů, včetně PPP.

Auditoři předkládají Komisi i členským státům řadu doporučení, konkrétně:

- nepodporovat intenzivnější a širší využívání PPP, dokud nebudou vyřešeny zjištěné problémy,
- zmírnit finanční dopad zpoždění a opětovného vyjednávání o nákladech na PPP nesených veřejným partnerem,
- vycházet při volbě možnosti PPP z řádné srovnávací analýzy nejlepších způsobů zadání zakázky,
- zajistit nezbytnou administrativní kapacitu a zavést jasné politiky a strategie, aby bylo možné úspěšně realizovat projekty PPP podporované EU,
- zlepšit právní rámec EU s cílem zajistit vyšší účinnost projektů PPP, aby volba možnosti PPP byla odůvodněna nákladovou efektivností.

Poznámky pro redaktory

Od devadesátých let 20. století bylo v EU realizováno 1 749 PPP v celkové hodnotě 336 miliard EUR. Šlo především o PPP v oblasti dopravy, která v roce 2016 tvořila třetinu všech investic v daném roce a předstihla zdravotnictví a vzdělávání.

Přestože Komise využívání PPP již několik let podporuje, byl na PPP využit relativně malý objem financování EU. V období 2000–2014 obdrželo 84 PPP finanční prostředky od EU ve výši 5,6 miliardy EUR, přičemž celkové náklady dosahovaly 29,2 miliardy EUR. Na vybrané členské státy připadalo přibližně 70 % celkových nákladů na PPP podpořená EU v období 2000–2014 (20,4 miliardy EUR z 29,2 miliardy EUR) a 71 % z celkového příspěvku EU na PPP (4,0 miliardy z 5,6 miliardy EUR).

Hlavním zdrojem financování PPP ze strany EU byly granty ze strukturálních fondů a z Fondu soudržnosti (67 z 84 projektů). Komise podpořila ostatních 17 PPP pomocí finančních nástrojů, často ve spolupráci s Evropskou investiční bankou (EIB).

Od roku 2015 se projekty PPP financují také v rámci EFSI, což je společná iniciativa Komise a EIB. Osmnáct z celkového počtu 224 projektů schválených do června 2017 bylo označeno jako PPP.

Zvláštní zpráva č. 9/2018 „Partnerství veřejného a soukromého sektoru v EU: rozšířené nedostatky a omezené přínosy“ je k dispozici na internetové stránce EÚD (eca.europa.eu) ve 23 jazycích EU.